

5.6.2007

07-269/399

Stj/OMA

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2007-1532/399
Stn dnr	
Saap./Anl.	15-06-2007

ESITYS PAKOLAISTEN VASTAANOTTOA SEKÄ PAKOLAISISTA AIHEUTUNEIDEN KUSTANNUSTEN KORVAAMISTA KOSKEVAN SOPI- MUKSEN UUSIMISESTA

Uudenmaan lääninhallitus ja Helsingin kaupunki ovat sopineet sopimuksella 20.8.1993 pakolaisten vastaanoton järjestämisestä ja kustannusten korvaamisesta 23. joulukuuta 1992 annetun valtioneuvoston päätöksen (1607/92) 11 §:n mukaisesti. Kyseinen sopimus on ollut puitesopimus, jota on nyt täsmennetty. Sopimuksen täsmennyksiä on tarvittu lainsäädännön muutosten vuoksi. Lisäksi on haluttu tarkentaa myös korvausten maksamisen perusteita. Olennaisimmat muutokset sopimukseen on tehty edellisen sopimuksen solmimisen jälkeen voimaantulleiden kotoutumislain (493/1999) ja turvapaikanhakijoiden vastaanoton järjestämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta annetun valtioneuvoston päätöksen (512/1999) johdosta. Ko. säädösten mukaiset korvauserusteiden muutokset on sosiaaliviraston ja valtion viranomaisten kesken sovittu otettavaksi huomioon, joten sosiaaliviraston korvausten laskutuskäytännöt ovat olleet ajantasaiset, vaikkei uutta sopimusta lakimuutosten johdosta olekaan aiemmin tehty.

Sosiaaliviraston korvausten hakeminen siirrettiin vuonna 2004 silloiseen viraston hallintopalvelukeskukseen, jonka taloushallintopalvelujen yksikkö aloitti vuonna 2005 neuvottelut sopimuksen saamiseksi nykyistä lainsäädäntöä vastaavaksi.

Sopimusneuvottelut on käyty Uudenmaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen kanssa (jäljempänä TE-keskus). Helsingin kaupungin puolesta neuvotteluista on vastannut sosiaalivirasto suurena korvausten saajana. Uuden sopimuksen on tarkastanut kaupungin hallintokeskuksen oikeuspalvelut -yksikkö. Sopimuksesta on pyydetty lausunnot terveyskeskukselta ja opetusvirastolta, jotka sosiaaliviraston lisäksi perivät kaupungille valtiolta korvauksia pakolaisten vastaanotosta. Sosiaaliviraston perimät korvaukset olivat vuonna 2006 yhteensä noin 6,3 miljoonaa euroa.

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

sosiaalivirasto@hel.fi

www.hel.fi/sosv

5.6.2007

Esityksen liitteenä on voimassa oleva sopimus 20.8.1993, liitteenä nro 2 on sosiaaliviraston nyt neuvottelema sopimus, liitteenä nro 3 on terveyskeskuksen lausunto ja liitteenä nro 4 on opetusviraston lausunto.

Hyväksyttäväksi esitettävään sopimukseen on tehty seuraavat merkittävimmät muutokset aiempaan sopimukseen nähden kohdittain lueteltuna:

1. Pakolaisten vastaanoton järjestäminen ja kotouttamisohjelma

Sopimuskohtaan on lisätty kotouttamisohjelmaan liittyvät määräykset. Kotouttamisohjelman laatiminen on tullut pakolliseksi aiemman sopimuksen solmimisen jälkeen.

2. Pakolaisten vastaanottoon liittyvä henkilöpiiri

Uudessa sopimuksessa on määritelty tarkemmin pakolaisten vastaanoton piiriin kuuluvat pakolaiset sekä kotouttamislain 3 a §:ssä ja valtioneuvon päätöksen 1 §:ssä tarkoitetut henkilöt.

3. Korvattavat kustannukset

Sopimuskohdassa on todettu TE-keskuksen erillinen päätös (Dnro411/211/2005) laskennallisten korvausten suorittamisesta. Lisäksi kohdassa on määritelty kotoutumistuen, toimeentulotuen ja paluumuuttoaavustuksen sekä erityiskustannusten korvaukset.

4. Valtion määräraha

Tämä kohta on sopimuksessa uusi. Siinä viitataan kotouttamislain ja valtioneuvoston päätöksen pykäliin.

5. Menettely korvausasioissa

Sopimuskohdassa todetaan korvausten maksamiseen liittyvät asiat kuten korvausten hakumenettely, muutoksenhaku, korvausten hakuaika sekä korvausten palautusvelvollisuus.

5.6.2007

6. Tietojen antaminen, seuranta ja yhteistoiminta

Tässä sopimuskohtassa todetaan kotouttamislain 41 §:n nojalla tietojen antamisesta. Kohtaan on myös lisätty kotouttamislain seurantaan koskeva määräys.

7. Voimaantulo, soveltaminen ja irtisanominen

Uuden sopimuksen voimaantuloajaksi esitetään 1. päivää syyskuuta 2007, ja että se on voimassa toistaiseksi.

Kohdassa todetaan myös, että tätä sopimusta sovelletaan 1. päivänä toukokuuta 1999 ja sen jälkeen syntyneiden kustannusten korvaamiseen valtioneuvoston päätöksen 22 §:n 1 ja 2 momentin nojalla.

Sosiaalivirastossa on valmistumassa kesällä 2007 korvausten perintää helpottava atk-sovellus, joka on myös kaupungin muiden hallintokuntien käytettävissä. Korvausten hakuun saadaan lisää tehokkuutta myös lakimuutoksen johdosta, joka takaa kaupungille sen, että muualta maasta Helsinkiin muuttaneiden pakolaisten ja paluumuuttajien tiedot saadaan käyttöön entistä paremmin ja korvauksia haetuksi valtiolta.

Sosiaalilautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus hyväksyisi sosiaaliviraston Uudenmaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen kanssa neuvotellun uuden sopimuksen pakolaisten vastaanotosta sekä pakolaisista aiheutuvien kustannusten korvaamisesta sekä valtuuttaisi sosiaaliviraston allekirjoittamaan sopimuksen Helsingin kaupungin puolesta.

Postiosoite
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

sosiaalivirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
00530 HELSINKI

www.hel.fi/sosv

Puhelin
+358 9 310 4011

Faksi
+358 9 310 43717

Y-tunnus
0201256-6

5.6.2007

Samalla sosiaalilautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus kehottaisi muita hallintokuntia laskuttamaan pakolais-ten aiheuttamat kustannukset valtiolta sopimuksen mukaisina, kun so-pimus on tullut voimaan.

Lisätiedot:

Karhu-Westman Leena, talouspäällikkö, puhelin 310 43093

SOSIAALILAUTAKUNTA

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Astrid Gartz
puheenjohtaja

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITTEET

Liite 1	Voimassa oleva sopimus 20.8.1993
Liite 2	Sosiaaliviraston neuvottelema sopimus
Liite 3	Terveyskeskuksen lausunto
Liite 4	Opetusviraston lausunto

SOPIMUS PAKOLAISTEN VASTAANOTTAMISESTA

Uudenmaan lääninhallitus (jäljempänä lääninhallitus) ja Helsingin kaupunki (jäljempänä kaupunki) sopivat tällä sopimuksella pakolaisten vastaanoton järjestämisestä ja kustannusten korvaamisesta 23 päivänä joulukuuta 1992 annetun valtioneuvoston päätöksen (1607/92) (jäljempänä valtioneuvoston päätös) 11 §:n nojalla seuraavaa:

1 § VASTAANOTETTAVAT PAKOLAISET

Kaupunki järjestää ulkomaalaislain (378/91) 35 §:n ja valtioneuvoston päätöksen 2 §:n 1 momentin edellytykset täyttävälle pakolaiselle, jolla on väestökirjalaissa (141/69) tarkoitettu kotipaikka Helsingissä, vastaanoton järjestämiseen kuuluvat palvelut.

Kaupunki huolehtii palvelujen ja toimeentulon järjestämisestä kaupunkiin oma-aloitteisesti muuttaville pakolaisille, samoin kaupungissa asuvien pakolaisten perheen yhdistämishojelman kautta tuleville omaisille.

2 § PAKOLAISTEN VASTAANOTON JÄRJESTÄMINEN

Kaupunki huolehtii valtioneuvoston päätöksen 3 §:n mukaisesti pakolaisten asumisen, sosiaali- ja terveydenhuollon, opetus- ja kulttuuripalvelujen sekä toimeentuloturvan ja muiden pakolaisille tarpeellisten toimenpiteiden järjestämisestä.

Lääninhallituksen osoittamille pakolaisille järjestetään kaupungin asuntopalvelut siten, että kaupunki järjestää ensiasunnon omana asuntotuotantona ja yhteistyössä muiden yleishyödyllisten asuntotuottajien kanssa.

Ryhmämuotoisessa oppivelvollisuusikäisten opetuksessa noudatetaan pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden opetuksen erityisjärjestelyistä ja ylimääräisen valtionavustuksen myöntämisestä annetun valtioneuvoston päätöksen (1608/92) määräyksiä.

3 §

TOTEUTTAMISTAPA

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä toimeentulotuki järjestetään samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupungin muille asukkaille.

Pakolaisuudesta johtuvat yksilölliset erityistarpeet otetaan huomioon palvelujen järjestämisessä erityisesti vastaanoton ensivaiheessa.

Muina toimenpiteinä järjestetään muun muassa kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluja sekä opintotoimintaa.

4 §

KUSTANNUSTEN KORVAAMINEN

Laskennallinen korvaus

Pakolaisten sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kulttuuripalvelujen järjestämisestä kaupungille aiheutuvat kustannukset samoin kuin palvelujen järjestämisen yleishallinnon kustannukset korvataan valtion varoista laskennallisena korvauksena valtioneuvoston päätöksen 14 §:n ja 19 §:n 1 momentin mukaisesti enintään kolmen vuoden ajalta.

Korvaus toimeentulotuesta

Pakolaisten toimeentulon turvaamisesta aiheutuvat kustannukset korvataan pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun valtioneuvoston päätöksen 15 §:n ja 19 §:n 1 momentin mukaisesti enintään kolmen vuoden ajalta.

~~Oppivelvollisuusikäisten opetuksesta maksettava korvaus~~

Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden opetuksen erityisjärjestelyistä ja ylimääräisen valtionavustuksen myöntämisestä annetun valtioneuvoston päätöksen (1608/92) mukaan kunta voi järjestää enintään puolen vuoden kestävästä ryhmämuotoista valmistavaa opetusta oppivelvollisuusikäisillä oleville pakolaisille ja saada kustannuksiin ylimääräistä avustusta valtion talousarvioon tarkoitusta varten varatun määrärahan rajoissa.

Korvaukset erityiskustannuksista

Valtion varoista korvataan pakolaisten vastaanoton järjestämisestä kaupungille aiheutuvat erityiskustannukset valtioneuvoston päätöksen 17 §:n ja 19 §:n 2 momentin mukaisesti enintään 10 vuoden ajalta siltä osin kuin kustannukset eivät sisälly laskennalliseen korvaukseen seuraavasti:

1. Pakolaisen pitkäaikaisen vamman tai sairauden edellyttämän sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä kaupungille aiheutuvat huomattavat kustannukset kuten pitkäaikaisen sairaalahoidon, lääkinällisen kuntoutuksen, kehitysvammaisten erityis- huollosta annetussa laissa (519/77) ja vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetussa laissa (380/87) tarkoitettujen toimenpiteiden järjestämisestä aiheutuvat kustannukset, jos pakolainen on ollut hoidon tai huollon tarpeessa Suomeen saapuessaan.

2. Kaupungin järjestämän tulkkipalvelun kustannukset korvataan enintään valtiovarainministeriön tulkkaustehtävien palkkioperusteista antaman ohjeen mukaisina.

3. Alaikäisenä ilman huoltajaa Suomeen saapuneen valtioneuvoston päätöksen 2 §:n 1 momentissa mainitun henkilön sijoittamisesta perheryhmäkotiin, perhehoidosta, asumisen tukipalveluista ja muista lastensuojelun palveluihin rinnastettavista toimenpiteistä kaupungille aiheutuvat kustannukset enintään siihen saakka, kunnes pakolainen täyttää 18 vuotta.

4. Erityisistä syistä muut pakolaisten vastaanoton järjestämisestä ja palvelujen toteuttamisesta kaupungille aiheutuvat kustannukset.

Kohtien 1, 3 ja 4 mukaisten erityiskustannusten korvaamisesta sovitaan lääninhallituksen ja kaupungin kesken erikseen tapauskohtaisesti.

5 §

KORVAUSTEN MAKSAMINEN

Lääninhallitus suorittaa kuukausittain kaupungille laskennallisesta korvauksesta ennakkomaksun, joka perustuu edellisen vuoden pakolaismäärään. Ennakon maksamisessa noudatetaan kuntien ja kuntainliittojen valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain (35/73) 18 §:n 1 momentin määräyksiä.

Lääninhallitus maksaa tämän sopimuksen perusteella pakolaisten vastaanotosta aiheutuvat sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset sosiaaliviraston antamien tilitysten ja terveystalouden erikseen erityiskustannusten osalta tekemän laskutuksen osalta neljännesvuosittain jälkikäteen. Selvityksenä kaupunki toimittaa lääninhallitukselle kustannusten toteutumatiiedot.

Peruskouluopetuksen kustannukset korvaa opetushallitus.

Valtioneuvoston päätösten (1607/92 ja 1608/92) perusteella maksetut korvaukset eivät vaikuta kaupungille muun lainsäädännön nojalla tulevan valtionosuuden määrään.

6 §
TIETOJEN ANTAMINEN JA YHTEISTOIMINTA

Lääninhallitus ja kaupunki sitoutuvat antamaan toisilleen tämän sopimuksen toteuttamiseksi tarpeelliset tiedot, jollei tietojen antamista ole laissa rajoitettu.

Lääninhallitus suunnittelee ja kehittää yhteistyössä kaupungin kanssa tämän sopimuksen mukaista toimintaa.

7 §
VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan sen jälkeen, kun molemmat sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet, mutta tätä sovelletaan 1.1.1993 alkaen.

Tämän sopimuksen voimaantullessa kumotaan lääninhallituksen ja kaupungin välillä 22.5.1991 tehty sopimus lisäsopimuksineen pakolaisten vastaanottamisesta.

Aikaisempien valtioneuvoston päätösten ja sopimusten nojalla kaupungin vastaanottamien pakolaisten valtion korvaukseen oikeuttavien oleskeluaikojen laskeminen ei muutu.

~~Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi ja voidaan irtisanoa edellisen kalenterivuoden loppuun mennessä lakkaamaan seuraavan kalenterivuoden lopussa.~~

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijaosapuolelle.

Helsingissä elokuun 20 päivänä 1993

HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUS

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

/Rauno Kervinen }
toimitusjohtaja

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Marjatta Miettinen
osastopäällikkö

UUDENMAAN LÄÄNINHALLITUS

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Esko Hänninen
Kuntapalvelujen johtaja,
lääninsosiaalineuvos

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ilkka Virtanen
Vanhempi lääninsihteeri

11.4.2007

13.04.2007

07-269/399 / 13.4.07 MUT

Sosiaalivirasto
Hallinto- ja kehittämiskeskus
Marja-Leena Toukonen
PL 7001
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

LAUSUNTO PAKOLAISTEN VASTAANOTTOA SEKÄ KUSTANNUSTEN
KORVAAMISTA KOSKEVASTA SOPIMUSLUONNOKSESTA

Terke 2007-954

Terveyskeskus toteaa pakolaisten vastaanottoa sekä kustannusten korvausta koskevan sopimusluonnoksen osalta, että sopimusluonnoksen osalta ei varsinaisesti huomautettavaa, mutta kohdan 5, korvausten maksaminen tulisi sopia tai varmistaa, että terveyskeskus voi tehdä oman laskunsa erityis- ja tulkkikustannusten osalta.

Lisäksi kohdan 6 osalta tulee tietojen saamisen osalta varmistaa tai sopia, että myös terveyskeskuksen ao. laskutuksen käsittelijä saa käyttöönsä laskutuksessa tarvittavat salassa pidettävät tiedot.

Lisätiedot:
Lind Jussi, suunnittelupäällikkö, puhelin 310 42246

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Matti Toivola
toimitusjohtaja

Riitta Simoila
kehittämisohtaja

18.4.2007

20.04.2007

Dno 07-269/399

HELSINGIN KAUPUNKI Sosiaalivirasto
PL 7000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Lausuntopyyntö 21.3.2007

LAUSUNTO SOSIAALIVIRASTOLLE KOSKIEN SOPIMUSTA PAKOLAISTEN VASTAANOTOTSTA SEKÄ PAKOLAISISTA AIHEUTUVIEN KUSTANNUSTEN KORVAAMISESTA

Opev 2007-236

Opetusvirasto esittää lausuntonaan tarkistetusta sopimusluonnoksesta oman toimialansa osalta seuraavaa:

Opetusvirasto pitää tärkeänä yleisluontoisen sopimusluonnoksen ajan-tasaistamista eikä virastolla ei ole itse sopimusluonnoksesta sinänsä huomautettavaa. Sopimuksen täytäntöönpanovaiheessa eli korvauksia haettaessa tulee kuitenkin varmistaa hallintokuntien tietoisuus omista erityiskustannuksista haettavista korvauksista, etenkin kun otetaan huomioon korvausten hakuun liittyvä määräaika.

Lisätiedot:
Kangaste Anu, hallintolakimies, puhelin 310 87180

Hake

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Rauno Järnala
opetustoimen johtaja